

Mona Blåsjö

Stockholms universitet

Det privata och det politiska är språkvetenskapligt

För ett par år sedan hamnade jag i utkanten av två väldigt känsliga ärenden av juridisk karaktär. De påverkade människor bokstavligen in på huden – deras identitet, deras familj, hela deras liv. I båda ärenden hade de lämnat in en mängd dokument och material som styrkte deras sak, men i de slutliga besluten verkade dessa dokument, dessa texter, inte ha spelat någon roll. Besluten gynnade den motsatta parten. Tillsammans med de kvinnor vars dokumentation ingen tycktes ha tagit del av stod jag där och undrade: vad händer med texter i viktiga beslutsprocesser? Försvinner de på vägen? Vem läser dem och i så fall hur? Vad kan det bero på att vissa texter inte tycks påverka besluten? Och det slog mig att som språkvetare har jag verktyg för att undersöka det vetenskapligt.

På 70-talet var ”Det privata är politiskt” ett slagord för att poängtera att könsroller (som det hette på den tiden) och andra aspekter som länge tillskrivits den privata sfären måste lyftas till samhällsstrukturell nivå. Nu planerar jag och en forskare i juridik en studie där vi ska undersöka myndighetsbeslut som berör enskilda medborgares privatliv. Både det privata och det politiska finns alltså med. Med exempel från denna planerade studie vill jag lyfta fram hur språkvetenskap kan fungera avtäckande och förändrande genom metoder som medierad diskursanalys och praxisanalys.